

Men hvis man nu vilde forsøge paa at anvende Krigens Vidnesbyrd til Fordel for en Genoptagelse af Krigstidens Økonomi, vilde man komme fuldkommen til kort. Hvis man nu skulde kunne tænke sig at naa det samme Resultat som den Gang, maatte man kunstigt lukke Samfundet, saa maatte man med Magt opføre en Mur omkring det danske Samfund, saa maatte man paa ny overtage Kontrollen med Ind- og Udførsel, skaffe sig det, som den Gang var paatvunget udefra, gennem en indefra vedtagen Beslutning, og indenfor dette lukkede Land kunde man saa naturligvis sætte hele sit Arbejde ind paa igen at anvende Krigstidens Metoder, naturligvis beriget med Erfaringer om, hvor der blev taget fejl under Krigen.

Det er muligt, at man i et saadant kunstigt lukket Samfund kunde gøre det samme om igen, men jeg tør tro, at man vilde komme til at erkende, at det ikke var noget hensigtsmæssigt Samfund at leve i, hvor man maatte anvende en saa uhyre Indsats af Arbejde og Kraft paa en Opgave af den Art, som under de Forhold vilde betyde, at man i Stedet for at sætte hele sin Kraft ind paa Produktion, paa Arbejde, vilde sætte en uhyre Kraftanstrengelse ind paa Regulering og Rationering og Prisfastsættelse og saadant. Men idet jeg siger dette, er det mig klart, at det jo heller slet ikke er den højtærede Ministers Mening at ville vende tilbage til Krigstidens Foranstaltninger. Det er der ikke nogen Tendens til, saa vidt jeg kan læse dette Forslag. Men fra anden Side har man ment at se det deri, og jeg har derfor gerne villet angive mit Syn herpaa ganske bestemt.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om en almindelig Prissænkning, saaledes som det var Krigstidens økonomiske Opgave, tror jeg, man maa erkende, at der kun er en Vej dertil, nemlig vor Valutas Forbedring. Derfor er det vigtigste, der i saa Henseende er sket, sket ved Tilvejebringelsen af den Valutaordning, hvorved man faktisk har hindret den videre Stigen af Priserne, som skyldes vore Penges Forfald, og nødvendigvis vil fremtvinge et noget sænket Prisniveau, hvis det lykkes at gennemføre ogsaa den Del af Valutapolitikken, som gaar ud paa at hæve Værdien noget. I Spørgsmaalet om, hvor langt man kan sænke det samlede Prisniveau, er der jo overmaade store modstridende Samfundsinteresser, og derfor har man jo heller ikke kunnet naa til andet Resultat end det, at man vil hidføre

en beskeden Prissænkning, den, som er udtrykt ved, at vore Penge stiger, saaledes som det er angivet i Valutaloven.

Dette Lovforslag kommer for saa vidt paa et naturligt Tidspunkt, som det fremtræder som en naturlig Reaktion imod den Prisstigning, man har set. Men paa den anden Side kommer det paa et ubetimeligt Tidspunkt, fordi vi maa gaa ud fra, at Priserne netop er ved at kæntre. Det vil sige, hvorledes Verdenspriserne vil være, kan ingen af os sige, men det kan heller ingen af os gøre noget for eller imod; men overfor den indenlandske, den specielle danske Prisstigning er der foretaget den mest afgørende Handling — her taler vi om det samlede Prisniveau — ved Valutaloven, og derfor vil der ske en Prissænkning, forudsat at Verdensprisniveauet holder sig, altsaa ikke gaar opad.

Naar jeg derefter ser paa Lovforslaget, saaledes som det er udformet, saa er det uklart, hvilke Priser det særlig tager Sigte paa. Naar man læser Bemærkningerne til Lovforslaget og hører, hvad der tales om her i Tinget, og ogsaa, naar man tænker paa den Stemning, som er Baggrunden for Lovforslaget, maa det væsentlig være Detailhandlernes Priser, det tager Sigte paa. Men dette er ikke udtrykt i Lovforslagets Ord, som ganske simpelt handler om alle Priser uden Undtagelse. Alle Priser indrages under dette Lovforslag: Producentprisen, Raavareproducentprisen Halvfabrikata-Prisen, det færdige Fabrikats Pris, de indførte Varers Pris, baade de Varer, som er færdige til Brug, og Raavarerne, alle Priser er inde under Lovforslaget. Det er saaledes formuleret uhyre omfattende. Jeg tror, at den højtærede Ministers Hensigt ikke er at ville benytte Lovforslaget til at beskæftige sig med alle Priser, thi saa vilde hans Liv blive kort — jeg tænker ikke paa hans politiske Liv, men hans bogstavelige menneskelige Liv vilde blive kort, han vilde ikke kunne overkomme det; derfor tror jeg heller ikke, det er hans Hensigt. Jeg tror, det er hans Hensigt at beskæftige sig med de Priser, som har Betydning for Samfundet, og saa vilde det vist være rigtigere, om man havde udtrykt det. Hvis det var sagt, at det var Livsforholdene, der her specielt var Tale om, vilde man jo dog have Klarhed over, at der var en Række af Priser, hvis Forhold ingen væsentlig Samfundsinteresse har, og som Ministeren ikke tænker paa at beskæftige sig med.

Dernæst vil de Oplysninger, som Mi-